

[Tholstrup.]

Ifølge loven udløber denne afgift om 11 måneder, men de uheldige virkninger, den hidtil har haft og fortsat vil have, må give store betænkeligheder med hensyn til dens fortsatte opretholdelse. Under de nylig stedfundne forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdere har det tydeligt vist sig, at den slags kunstige prisforhøjelser, som tøjskatten er, har foranlediget arbejderne til at stille krav om lønforbedringer, som arbejdsgiverne på deres side ikke har ment at kunne imødekomme, fordi de både skulle give den rimelige andel i den tekniske fremgang og ovenpå dette dækning for alle de nye afgifter, som arbejderne må udrede af deres løn. Normalt skulle der jo være mulighed for lønforbedringer, efterhånden som teknikken skrider frem, således at arbejderne kan få deres rimelige og retmæssige andel i resultaterne af den tekniske fremgang. Arbejdsstandsningerne kunne sikkert have været undgået, hvis man havde lyttet til retsforbundets advarsler, da man gennemførte martsforliget i 1955 med alle de nye afgifter.

Arbejdsstandsningen blev bragt til ophør, men problemerne består. Arbejderne har fået en beskeden lønforbedring, men har udtrykt frygt for, at hele denne forbedring og mere til vil smuldre væk igennem skatteforhøjelser og varefordyrelser, og klamrer sig til det håb, at en lov om prisstop vil standse prisstigningerne. De har ikke turdet tro på muligheden af også at få gennemført et skattestop, siden de ikke har fremført dette krav.

Vi mener, at et prisstop ikke er nok til at skabe det arbejdshumør, som skal til for at give det, man kalder ro på arbejdspladserne. Der må prisnedsættelser til, således at arbejderen kan se, at det også kan gå den anden vej, altså den rigtige vej, så at pengene får større købekraft. Det ligger i folketingets hånd at gennemføre foranstaltninger, der virker til prisnedsættelse. Vi har med dette lovforslag vist, hvordan man kan gøre en begyndelse hertil, og skal gerne fremkomme med flere lovforslag i samme retning.

Med hensyn til dækning af de bortfaldende afgifter er der i bemærkningerne henvist til besparelser i statens udgifter. Vi har gang på gang i vore taler — sidst var det

det ærede medlem hr. Oluf Pedersen under behandlingen af finanslovforslaget — påpeget steder, hvor der kan spares betydelige beløb, således at de bortfaldende afgifter ved ophævelsen af tøjskatten rigeligt kan dækkes.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til velvillig behandling og hurtig vedtagelse.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

De under punkterne 2, 3 og 4 på dagsordenen opførte sager kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Punkt 1 på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2037, fremsættelsen i tidenden sp. 4121).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Johs. E. Larsen: Selvom man vel fra flere sider har haft ønske om, at dette lovforslag var blevet fremsat på et tidligere tidspunkt, tror jeg, at såvel kommunerne som de kommunale organisationer hilser det med tilfredshed, at lovforslaget nu ligger på folketingets bord, navnlig fordi der herigennem søges tilsikret kommunerne et tilskud, der svarer til ca. 60 pct. af deres tilskudsberettigede udgifter til sygehusvæsenet i finansåret 1954—55, på samme måde som det ved loven af 29. april 1955 fandt sted for finansåret 1953—54.

Som følge af de stigende sygehusudgifter vil det beløb, der denne gang skal ydes fra den fælleskommunale udligningsfond, udgøre ca. 150 mill. kr. Ajourføringen sker ved en forholdsmæssig forhøjelse af tilskuddet pr. indbygger og pr. sygedag, men forholdet påvirkes en del af det større befolkningsstal, der nu lægges til grund ved beregning af indbyggertilskuddet. Under udvalgsbehandlingen af tilskudsloven for 1955—56 blev der foretaget en del beregninger for at undersøge, om der kunne finde en

[Johs. E. Larsen.]

omlægning sted af forholdet mellem indbyggertilskud og sygedagtilskud. Det viste sig imidlertid, at det var svært at finde frem til en bedre ordning end den, man havde. Man blev derfor stående ved den hidtidige ordning, hvilket også er tilfældet nu, hvor tilskuddet pr. indbygger foreslås forhøjet med 1 kr. 25 øre og pr. sygedag med 90 øre.

Det problem, vi stod overfor sidste år, hvor der på grund af den store befolkningstilvækst i Københavns omegn måtte træffes en særordning for Københavns amtsråds-kreds, foreligger ikke i dag, da beregningen af indbyggertilskuddet denne gang er ført frem til folketællingen i 1955.

Det foreliggende lovforslag er stort set en videreførelse af loven af 29. april 1955, blot med de talmæssige ændringer, som de stigende sygehusudgifter har medført; og de forhold, der var baggrunden for nævnte lov, er i fuldt omfang, ja, man kan vist godt sige i forstærket grad, også tilstede i dag. Jeg kan derfor i nogen måde henholde mig til de udtalelser, jeg fremsatte sidste år ved første behandling af det da foreliggende lovforslag vedrørende tilskud til nedbringelse af kommunernes sygehusudgifter. Jeg vil dog gerne understrege, at kommunernes sygehusudgifter nu har nået en sådan højde, at det må anses for rimeligt og påkrævet, at der finder en udligning sted gennem den fælleskommunale udligningsfond, således som det foreliggende lovforslag tilsigter. En sådan udligning af kommunernes sygehusudgifter vil også være påkrævet fremover, indtil vi når frem til en løsning i større sammenhæng.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til velvillig behandling og vedtagelse.

Thisted Knudsen: Jeg kan ligesom det ærede medlem hr. Johs. E. Larsen på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag. Sygehusudgifterne viser i alle kommuner, både i amtskommunerne og i købstadkommunerne, en tilbøjelighed til stærk stigning og fastholder derigennem urimeligheden i den nuværende form for den amtskommunale beskatning. Man kunne derfor i forbindelse med dette lovforslag rejse det spørgsmål, om ikke det tilskud på 60 pct., som kommunerne får fra den

fælleskommunale udligningsfond til driften af deres sygehuse, alt taget i betragtning er for lille. Mit parti har gentagne gange fremhævet sygehusudgifternes indflydelse på den amtskommunale beskatning og stærkt understreget, at en ændring på dette område trænger sig på. Vi erkender, at man igennem tilskuddet fra den fælleskommunale udligningsfond har været i stand til at tage spidsen af den amtskommunale beskatning, men vi mener stadig, at de sygehusudgifter, som bæres af amtskommunens skatteydere, er altfor store, og at man derfor burde overveje at sætte denne procent op.

Lovforslaget fremkommer som sædvanlig på et så sent tidspunkt, at hverken amtskommunerne eller købstadkommunerne har været i stand til at drage nogen nytte af det ved budgetlægningen. Det ville efter min opfattelse være rimeligt, hvis man i fremtiden skal ajourføre tilskuddet fra den fælleskommunale udligningsfond til sygehusenes drift, at lovforslaget fremkom på et sådant tidspunkt, at kommunerne kunne tage det i betragtning, når de lægger deres budget, men jeg erkender på den anden side, at næsten alle sygehuse har givet underskud i forhold til budgettet, og at derfor det forøgede tilskud, som man år efter år har fået fra den fælleskommunale udligningsfond, er kommet som en kærkommen gave til nedbringelse af dette underskud.

Må jeg så endelig i tilslutning til lovforslaget gøre en bemærkning om et problem, som jeg tidligere har berørt fra denne talerstol, nemlig spørgsmålet om trafikofrene. Det kan ikke være den højtærede indenrigsminister ubekendt, at de sygehuse, der er så uheldige at være beliggende ved de stærkt befærdede hovedveje, ikke mindst i turistsæsonen må modtage et meget stort tal — og et stigende tal — af trafikofre. Disse trafikofre beslaglægger mange steder et meget stort antal senge, således at de pågældende sygehuse i virkeligheden må disponere ud fra den kendsgerning, at man skal betjene patienter af denne kategori. Jeg kan nævne et sygehuse som det i min egen by, Ringsted, et lille sygehuse beliggende ved hovedvej 1; der har man om sommeren været oppe på at have 10—20 senge belagt med trafikanter, og det er en

[Thisted Knudsen.]

stor udgift for kommunen. Hvis trafikanten kommer til skade indenfor bygrænsen, får vi 10 kr. om dagen; hver sygedag koster os 40 kr., og det vil altså sige, at skatteyderne i Ringsted må betale 30 kr. om dagen for denne trafikant. Er vi så heldige, at han kommer til skade udenfor bygrænsen, får vi 30 kr. om dagen, men vi har alligevel et tab, og amtskommunen har sit tab. Det drejer sig om adskillige tusinde kroner om året for disse sygehuse, beløb, som man må udskrive i skat på de pågældende kommuners indbyggere, og efterhånden som trafikken bliver stærkere og stærkere og trafikofrene flere og flere, trænger det spørgsmål sig på, om det er sagligt forsvareligt og retfærdigt, at de sygehuse, der er beliggende ved disse hovedveje, bebyrdes med udgifter af denne karakter, navnlig når man tager i betragtning, at motor-millionerne bogstavelig talt ruller ind i det offentlige kasser — i dette finansår drejer det sig om måske 700—800 mill. kr. Jeg kan derfor ikke se, at det økonomisk set vil være et større problem at tage denne side af sagen op til behandling og løsning.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget.

Gottschalck-Hansen: På mit partis vegne kan jeg anbefale det foreliggende lovforslags ophøjelse til lov. Det er indlysende, at den prisstigning, som har fundet sted igennem det sidste år, også har sat tydelige spor i kommunernes udgifter til driften af deres sygehuse, en udgiftsstigning, som kommunerne jo er ganske uden skyld i. Jeg finder derfor, at den højtærede indenrigsminister har handlet rigtigt ved at stille sig imødekommende overfor den henvendelse, de kommunale organisationer har rettet til ministeren. Det tilskud på 16 mill. kr., som ved lovforslaget yderligere søges bevilget til sygehusvæsenet for finansåret 1956—57, bevirker, at det samlede tilskud kommer til at andrage omkring 150 mill. kr. eller lige netop de ved lovgivningen fastsatte 60 pct. af de tilskudsberettigede nettoudgifter. Den foreslåede ajourføring er således et udtryk for en ganske naturlig og retfærdig handling.

Der er dog i denne forbindelse et enkelt forhold, jeg gerne vil have lov at pege på.

Når man ser på hospitalernes driftsudgifter, kan det nok vække nogen undren at bemærke den enorme afstand, der er mellem det, man kalder sygehusudgiften pr. dag, og den betaling, der ydes af de indlagte patienter. Nu ved jeg meget vel, at sygehusudgifterne omfatter samtlige driftsudgifter hospitalet vedrørende, og at patienterne ikke med deres betaling har skygge af mulighed for at dække dette beløb. Det er der heller ingen der drømmer om, men når det er sådan, at sygehusudgiften på rigshospitalet, statens sygehus, for regnskabsåret 1952—53 andrager 50 kr. 95 øre pr. dag og de selvbetalende patienter kun yder 4 kr. pr. dag, medens sygekasspatienterne betaler 60 øre om dagen, er der så ikke grund til at ændre ved disse tal og gøre dem lidt mere tidssvarende?

Der var vel i og for sig ikke noget urimeligt i, om patientbetalingen blot nogenlunde svarede til det, det koster for et menneske at leve i sit hjem. Det er imidlertid ingenlunde tilfældet i øjeblikket, og i den henseende er der iøvrigt ingen forskel på statens hospitaler og de kommunale sygehuse, som vi nu ved det foreliggende lovforslag søger at række en hjælpende hånd. I Københavns amt er sygehusudgiften i øjeblikket ca. 49 kr. pr. dag, og dette beløb vil sikkert stige kendeligt, når det nye amtssygehus i Glostrup tages i brug. I København og på Frederiksberg er sygehusudgiften pr. dag et sted mellem 50 kr. og 55 kr., men betalingen for de indlagte patienter andrager for Frederiksbergs vedkommende — det gjaldt i det mindste indtil for ganske nylig — kun 3 kr. om dagen for selvbetalere og 1 kr. 50 øre for sygekassepatienter. Selvfølgelig kan og skal staten og lovgivningsmagten ikke give kommunerne direktiver med hensyn til de omtalte forhold, men vi har vel lov, ja, måske pligt til at pege på det, som vi finder urimeligt og utidssvarende.

Hvad rigshospitalet og statens øvrige sygehuse angår, vil jeg derfor spørge den højtærede minister, om ikke en revision eller ajourføring af de nugældende ydelser ville være påkrævet.

Endvidere vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke det var muligt, at man kunne ændre den praksis, der i dag anvendes ved beregning af indbyggertilskuddet. Jeg finder

[Gottschalck-Hansen.]

det helt i sin orden, at tilskuddet som hidtil fordeles ligeligt mellem indbyggertilskud og sygedagstilskud, men indbyggertilskuddet vil i det mindste for Københavns amts vedkommende meget hurtigt vise sig at være ganske utilstrækkeligt, såfremt man, som det hidtil har været praktiseret, lægger den sidste almindelige folketælling til grund ved beregningen.

Der vil intet problem opstå i indeværende finansår, idet den sidste folketælling fandt sted i 1955 og beregningstallet derfor er så aktuelt, som det overhovedet kan tænkes at være. Men da befolkningstilvæksten i Københavns amt andrager 22 000 mennesker om året, og da almindelig folketælling kun finder sted hvert femte år, betyder det, at der f. eks. i 1959 i dette område er 88 000 indbyggere, som ikke tæller med ved beregningen af indbyggertilskuddet. Det vil med de tilskud, som vi nu skal til at lovfæste, betyde, at amtet kommer til at mangle ca. 1½ mill. kr. i det pågældende år. Var det ikke muligt, da folkeregistrene i de respektive kommuner jo har de eksakte tal, at man ved fremtidig beregning fik indhentet oplysning om de nøjagtige tal og så lod disse indgå i den årlige beregning af indbyggertilskuddet? Jeg ønsker, at vi i et udvalg og ved eventuelle samråd med den højtærede minister kan drøfte disse enkeltheder.

Hermed tilsiger jeg lovforslaget en villig behandling. Jeg vil med glæde medvirke til dets videre fremme.

Skytte: Under behandlingen af lovforslaget om ændring i lov om sygehusvæsenet sidste år gik det radikale venstre ind for en højere tilskudsprocent, og i det udvalg, der dengang blev nedsat, tiltrådte alle parter med undtagelse af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, at tilskudsprocenten skulle være 60.

Det foreliggende lovforslag går ud på at øge tilskuddet, hvilket er nødvendigt, for at det trods de siden sidste år skete prisstigninger stadig kan udgøre 60 pct. af sidste års tilskudsberettigede udgifter; dette kan det radikale venstre støtte. Jeg vil dog samtidig understrege, at det radikale venstre ikke dermed betragter spørgsmålet om finansieringen af sygehusudgifterne som

løst, tværtimod. Sygehusudgifterne stiger år for år, og med de krav, der stilles til vore sygehuse — og disse krav bliver ikke mindre med tiden — er der ingen udsigt til, at udgiftsstigningen vil ophøre. Alene gennemførelsen af nødvendigt byggeri og anskaffelse af det for en effektiv sygdomsbekæmpelse ønskelige apparatur vil kræve meget betydelige investeringer.

Det er muligt, at man ved en mere gennemgribende revision af sygehusloven også må revidere grundlaget for tilskudsberegningen. Der kunne, i hvert fald hvor det er befolkningstilvæksten, der er årsag til det store og meget dyre sygehusbyggeri, være grund til at overveje, om ikke forrentning og afskrivning af bygninger burde indregnes i det tilskudsberettigede beløb. Især omegnskommunerne, der har en stærk befolkningstilvækst, har meget store udgifter til nødvendigt byggeri.

I denne forbindelse vil jeg i anledning af det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansens udtalelser sige, at vi i fjor tog et særligt hensyn til Københavns amt netop på grund af det, det ærede medlem nævnte, nemlig den stærke befolkningstilvækst, der her finder sted, og som gør det rimeligt, at man i hvert fald på det område lægger det virkelige befolkningstal og ikke befolkningstallet ved sidste folketælling til grund for beregningen. Nu er dette spørgsmål ikke aktuelt i år, men loven, hvorom der her foreligger forslag, skal jo kun gælde for et år, og der kan være grund til at tage spørgsmålet op næste gang, vi skal behandle sagen, og man kan da regne med vor velvilje.

Vi finder også fortsat, at det var rimeligt, om sygehusudgifterne med hensyn til driften af vore amtssygehuse hvilede på et bredere grundlag, end tilfældet er i dag. Selv med det forhøjede tilskud, der gennemførtes i fjor, er det meget betydelige beløb, der i amterne skal betales alene af ejerne af fast ejendom. Det radikale venstre forbeholder sig ret til ved lejlighed at stille forslag om et betydeligt højere tilskud, således at der kan finde en aflastning af de stadigt stigende amtsskatter sted.

Om det af det ærede medlem hr. Thisted Knudsen rejste spørgsmål angående trafikulykkerne og deres indvirken på sygehusudgifterne vil jeg sige, at jeg stort set deler hans betragtninger med hensyn til det rime-

[Skytte.]

lige i, at de sygehuse, hvis beliggenhed bevirker, at de får ekstra store udgifter, skal have et øget tilskud, og jeg kan nævne, at jeg har rejst dette spørgsmål i det udvalg, der behandler motorafgifterne. Vi må så drøfte det videre dér og se, hvad vi kan finde frem til.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Lynnerup Nielsen: Også mit parti kan godkende forslaget om tilskudsforhøjelse til sygehusudgifterne, således at tilskuddet pr. indbygger forhøjes med 1 kr. 25 øre, medens sygedagstilskuddet forhøjes med 90 øre. Vi finder dette ganske naturligt, så meget mere som prisstigningerne har bevirket, at udgifterne ved sygehusdriften ikke kan klares, medmindre tilskuddet fra den fælleskommunale udligningsfond med visse mellemrum forhøjes, idet der jo år efter år har fundet prisstigninger sted.

Vi kan som sagt tilslutte os lovforslaget, men det er måske et spørgsmål, om den tilskudsprocent, man har fundet frem til — 60 pct. af de tilskudsberettigede netto-udgifter — nu også er den helt rette; for rigtigt er det jo, at alt som årene er gået, er amtsueskatterne steget overordentlig stærkt, og en stor del af skylden herfor er naturligvis, at sygehusudgifterne er blevet stedse større; derfor skulle mit parti ikke have det ringeste imod, at den nævnte tilskudsprocent blev forhøjet, så meget mindre som også vi fuldtud deler de tanker, det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gav udtryk for: om det ikke ville være rigtigt, at der også af motorafgifterne blev ydet et beløb til sygehusdriften, ikke mindst fordi der gennem årene har været så mange trafikulykker, som har medført et stort antal sygedage på vore sygehuse.

Jeg kan som sagt på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Oluf Pedersen: Retsforbundet er modstander af de stedse stigende offentlige udgifter; vi har derfor krævet store besparelser, og vi har også krævet indført en anden form for fremskaffelse af indtægter end den nuværende, som består i skatter på arbejde og forbrug, hvad der giver til resultat, at

de offentlige udgifter igen stiger, og at man derfor får stedse højere skatter.

Det foreliggende lovforslag, som nu anbefales fra alle sider, drejer sig om en ændret byrdefordeling, for landkommunernes vedkommende således, at man flytter byrder, beskatning, fra fast ejendom over til personer, og for byernes vedkommende, som også omfattes af loven, bliver der tale om en flytning fra kommunale personskatter til fælleskommunale personskatter. Det er, hvad der sker, og at en sådan flytning af byrderne skulle være noget stort, kan vi ikke se, tværtimod; for landkommunernes vedkommende mener jeg det er en ringere fordeling end den nugældende — og noget sådant er der jo ingen grund til.

Efter de foregående ærede ordføreres udtalelser skulle man næsten tro, det var en lettelse, man stod overfor. Men dette har slet ikke noget med lettelse at gøre, tværtimod; for det kan jo ikke nægtes, at når man flytter ansvaret for udgifterne fra de bevilgende myndigheder ud til amterne eller sygehusbestyrelserne, fører det over til andre, så medvirker dette til at skabe større udgifter. Der bliver ikke udvist den samme sparsommelighed, når man ikke selv skal skaffe dækning for udgifterne. Jeg tror nok, dette forhold har medvirket til, at sygehusudgifterne er blevet så store, som de er; vi er jo oppe på en tilskudsberettiget sygehusudgift af en så fantastisk størrelse som 250 mill. kr. om året; her kræves jo for finansåret 1956—57 et tilskud på 150 mill. kr.

Når man skal gribe ind i dette spørgsmål, er der noget, som jeg ikke mener man kan gå helt uden om, nemlig dette, om ikke der kunne blive tale om en vis regulering af den takst, patienterne betaler. Ifald man gik over til at opkræve højere takster fra patienterne, ville det få sin virkning for færdselsulykkernes ofre, for hvem betalingen skulle ske enten gennem forsikringsselskaberne eller udredes af de indtægter, som motorskatterne giver; det er nu et spørgsmål, som må stå åbent. Jeg gentager imidlertid: dette, at man flytter byrden fra skatten på fast ejendom over til personskatten, og det, at man får andre til at yde dækning for de udgifter, som visse myndigheder bevilger, det synes jeg ikke er tiltalende.

[Oluf Pedersen.]

Efter min mening er lovforslaget, som det foreligger, ikke noget fremskridt, tværtimod. Heroverfor vil man sige: ja, men det drejer sig kun om dækning for den samme procent, som et flertal her i tinget vedtog i fjor. Det er rigtigt nok, men hertil vil jeg svare: efter at man er gået ind på at yde et tilskud på 60 pct. af de tilskudsberettigede udgifter, viser det sig, at udgifterne stadig er stigende — ja, jeg er næsten ved at kunne sige efter det, der er fremgået af debatten her, at man fortsat må regne med stedse stærkere stigende udgifter; det synes jeg ikke tyder på, at loven er god.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Må jeg takke de ærede ordførere for tilslutningen til det foreliggende lovforslag. Jeg blev ikke rigtig klar over, om jeg må tage det ærede medlem hr. Oluf Pedersen med i min taksigelse — men ellers gælder den de andre ærede ordførere.

Til det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, som rejste spørgsmålet om lovforslagets sene fremkomst, skal jeg gøre den bemærkning, at jeg forstår godt, at sygehusejerne havde ønsket denne sag afgjort noget tidligere. Men jeg tror også, sygehusejerne vil forstå, at når der her er tale om en merudgift i forhold til i fjor på 16 mill. kr., så måtte det i den økonomiske situation, vi befinder os i, selvfølgelig nøje overvejes, hvorvidt disse penge kunne slippes ud til sygehusene. Vi er imidlertid nået til det resultat, at det kan de — men at der har været overvejelser i gang derom, er indlysende, fordi det drejer sig om et så stort beløb — så jeg håber, jeg får tilgivelse fra sygehusejerne for lovforslagets sene fremkomst.

Det ærede medlem rejste endvidere spørgsmålet om de såkaldte trafikantpatienter. Det er jo rigtigt, at der her er et problem, som vi i den kommende tid kommer til at tage stilling til. Jeg tror, jeg ved tidligere lejlighed har givet udtryk for min og regeringens opfattelse af den ting; den gik ud på, at jeg ikke mente, der kunne være noget forkert i, at man af de såkaldte motorpenge tog et beløb til dette formål, fordi det er den stærke forøgelse af motor køretøjernes antal, der er årsagen til disse ulykker, som belaster sygehusene med store

udgifter. Jeg synes i det hele taget ikke, det kan diskuteres, at sådan er problemet. Det næste bliver, hvordan man finder frem til en løsning, som er forsvarlig til alle sider.

Det ærede medlem hr. Gottschalk-Hansen mente, at nu var tidspunktet kommet, da man burde tage spørgsmålet om taksternes forhøjelse op. Ja, det er i og for sig ikke et spørgsmål, der rejses i dag; det har været til debat, så længe jeg kan huske, og det vil sikkert også lang tid fremefter kunne diskuteres. Der vil nemlig altid være nogle, der mener, at man ikke bør forhøje disse takster, idet spørgsmålet har en social side, og der vil være andre, som mener, det vil være rigtigt at gøre det. Jeg tror, vi skulle prøve på at se det i sammenhæng, se sagen på denne måde: man lægger udgifter på sygehusene dels ved at modernisere dem, dels ved at følge de lægevidenskabelige fremskridt op, og det koster penge; så er det problemet, hvem der skal betale, og det bliver så et spørgsmål om, hvorvidt disse ydelser skal betales gennem kontingenter til sygekasserne eller gennem skatter under en eller anden form, og derfor tror jeg, den sag vil blive genstand for forhandlinger og diskussioner i lang tid fremefter. Jeg vil dog i den forbindelse gøre opmærksom på, at der har siddet et udvalg, som for ganske nylig har afgivet betænkning over denne sag.

Det ærede medlem rejste endvidere spørgsmålet om en anden fordeling af tilskuddet end den, vi har for tiden, og hvorefter fordelingen jo foregår dels på grundlag af indbyggertallet, dels på grundlag af udgifterne pr. sygedag. Der kan jeg henvise til, at mit parti i det lovforslag, som blev fremsat i forbindelse med skattereformen, har foreslået en ændring, som jeg mener vil være at foretrække fremfor det nuværende system.

Det ærede medlem hr. Skytte rejste det spørgsmål, om ikke man burde tage forrentning og afskrivning af den investerede kapital med i det tilskudsberettigede beløb. Ja, men er det så meget et spørgsmål om, hvad man tager med? Er det ikke mere et spørgsmål om, hvor mange penge af det samlede beløb man stiller til rådighed for det enkelte sygehus? Efter lovforslaget er der stillet 150 mill. kr. til rådighed, og med hensyn til fordelingen bliver det jo nærmest

[Indenrigsministeren.]

et spørgsmål om, efter hvilke kriterier der skal fordeles. Tager man forrentning og afskrivning med i tallene, må procenten blive mindre for at få tallet til at gå op i de 150 mill. kr.; det er imidlertid også et spørgsmål, som man i fremtiden kommer til at drøfte.

Som sagt, jeg takker for tilslutningen til lovforslaget. Jeg håber, det kan få en hurtig gang gennem det høje ting.

Oluf Pedersen: Da ministeren åbenbart ikke havde fattet min stilling, vil jeg gerne understrege, at jeg mener, at der efter lovforslaget er tale om en dårligere placering af ansvaret, fordi de bevilgende myndigheder ikke selv skal fremskaffe dækning.

Det er den ene side af sagen. Dernæst anser jeg det for at være en forringelse, at man flytter byrden fra fast ejendom og lægger den over på personer, idet resultatet bliver højere ejendomspriser og samtidig større driftsudgifter til skade for den arbejdende befolkning og for det arbejdende landbrug. Jeg mener, det er en fejlagtig lov, man her vil gennemføre, og jeg tror ikke, den ville blive gennemført, hvis man havde tænkt problemerne igennem.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Jeg takker det ærede medlem for hans udtalelse, idet jeg nu blev klar over, at det ærede medlem går imod lovforslaget. Men jeg tror ikke, at hans argumentation kan holde. Den påstand, at sygehusejerne, d. v. s. de, som driver sygehusene, skulle bruge flere penge ved driften af sygehusene, fordi de får tilskud, tilbageviser jeg; det er ikke rigtigt.

Spørgsmålet om, hvorvidt man skulle flytte en del af beskatningen fra fast ejendom, er for så vidt noget, der skal diskuteres et andet sted. Efterhånden som udgifterne til sygehusene er blevet så store, som de er, kan man efter min opfattelse ikke ligne de øgede beløb alene på fast ejendom. Jeg mener ikke, det vil være retfærdigt, og jeg mener også, at man med de store tal, der er tale om her, har sprængt de forudsætninger, der var i gamle dage for at drive sygehusene på grundlag af beskatning af de faste ejendomme.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: For mig er det ganske klart, at hvis de bevilgende myndigheder selv skulle fremskaffe hele udgiftsbeløbet, skulle de nok passe mere på; og det tror jeg er tiltrængt. Desuden vil jeg gerne gøre opmærksom på, at den ordning, man laver nu, i praksis betyder, at f. eks. det mindre landbrug vil få en lettelse, som det kommer til at betale flere gange igen i form af forhøjede personskatter. Det er det, man tilslører. Hvis man var klar over det, gennemførte man ikke denne lov.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Johs. E. Larsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indseende med priser.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2065, fremsættelsen i tidenden sp. 4273).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2063, fremsættelsen i tidenden sp. 4273).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Poul Hansen (Kalundborg): For godt et år siden vedtog folkettingen den nugældende monopollov til afløsning af krigstidens og den første efterkrigstids ekstraordinære prislovgivning. Den nye monopollov forudsætter såkaldte normale prisforhold og tager